

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8119 DEP
0032 OSLO

Att. Ann Marit Roterud Espe

Deres ref.:
22/4692

Vår ref.:
2022/971 - 10982/2022

Saksbehandler:
Gina Beate Holsen

Dato:
17.01.2023

Høring - Forslag om endringer i skikkethetsforskriften

Helse Vest takker for invitasjon til å gi innspill på forslag om endringer i skikkethetsforskriften.

2 Forslag om nye utdanninger i skikkethetsforskriften § 1

Foretaksgruppen Helse Vest støtter departementets forslag om at skikkethetsvurdering i utdanninger som fører til kontakt med og ansvar for mennesker i særlig sårbare grupper, som blant annet barn og pasienter er berettiget, og bør omfattes av forskriften.

En skikkethetsvurdering er som departementet påpeker viktig for å beskytte mennesker i sårbare situasjoner, men kan samtidig være inngripende for studenten, og det bør derfor være klare regler for når og hvordan en skikkethetsvurdering skal gjøres.

3 Etter- og videreutdanninger

Foretaksgruppen Helse Vest støtter departementet i at skikkethetsvurdering i grunnutdanning, ikke nødvendigvis betyr at vedkommende fremdeles er skikket når videreutdanningen starter.

Det har i noen tilfeller vist seg at motivasjonen bak videreutdanning har vært å få en pause fra en arbeidssituasjon man for eksempel ikke mestrer. I et slikt tilfelle vil mulighet for skikkethetsvurdering være viktig.

Helse Vest støtter departementet i at det skal foretas skikkethetsvurdering i alle videreutdanninger som fører til en spesialisering, og som bygger på utdanninger som allerede er innlemmet i forskriften.

Helseforetakene har et ansvar for å følge opp medarbeidere. Dersom en medarbeider vurderes til ikke å være skikket for videre arbeid i sin rolle, vil dette være en personalsak. Foretakene må i slike saker sørge for at autorisasjonsmyndigheter med flere blir

varslet/involvert. Dersom en medarbeider ikke er skikket til å fortsette å arbeide innenfor det yrket som grunnutdanningen kvalifiserer til, er det et ansvar for arbeidsgiver å vurdere skikketheten med de tiltak og konsekvenser som da må til.

Foretaksgruppen Helse Vest ser det som hensiktsmessig å sammenfatte vurderingskriteriene i én bestemmelse, og at det fremgår tydelig hva som skal vektlegges i skikkethetsvurderingene for den enkelte utdanningen. Dette vil også bidra til å tydeliggjøre hva som er grunnlaget og vilkår for skikkethetsvurderingen, og gjøre kriteriene mer tilgjengelige og brukervennlige for både institusjonene og studentene.

Når det gjelder departementet sitt forslag til regulering av kriteriene som skal ligge til grunn for skikkethetsvurderingen, anser foretaksgruppen Helse Vest alternativ 2 som det tydeligste og mest hensiktsmessige.

Det første alternativet er lovutvalgets forslag om å samle grunnvilkåret i § 2 og vurderingskriteriene i §§ 3, 4, og 5 i én felles paragraf. De mer generelle vurderingskriteriene som skal gjelde alle utdanninger fremgår i første ledd, mens de spesifikke kriteriene som gjelder for enkelte utdanninger fremgår i andre og tredje ledd.

4 Kriterier for skikkethetsvurderingen

Departementet legger frem to alternative forslag om regulering av kriteriene som skal ligge til grunn for skikkethetsvurderingen.

Det andre alternativet er en paragraf som innledningsvis fastslår at en student er uskikket dersom ett eller flere kriterier er oppfylt på en slik måte at studenten utgjør en *risiko og/eller fare* etter § 2 første ledd, med en liste over alle vurderingskriteriene som er regulert i dag, uten å spesifisere hvilke av kriteriene som gjelder særskilt for den enkelte utdanning. Dette alternativet har likhetstrekk med strukturen til fagskoleforskriften § 29. Kriteriene skal vurderes opp mot den aktuelle utdanningen og yrket, slik at de mer fagspesifikke kriteriene som i dag er ment å gjelde kun for enkelte utdanninger heller ikke vil medføre at en student anses uskikket med mindre dette utgjør en mulig fare for den målgruppen studenten skal utøve yrket sitt mot.

Foretaksgruppen Helse Vest støtter alternativ 2 med den endring som er skrevet i kursiv i forslaget ovenfor. Forslaget fremstår som det tydeligste og hensiktsmessige, og Helse Vest mener den foreslåtte ordlyden er tilstrekkelig.

5 Dokumentasjonskrav – studentens medvirkning

Foretaksgruppen Helse Vest støtter departementet i at det i en ny § 4 i forskriften tas inn en bestemmelse om at det kan få betydning for utfallet av saken hvis studenten etter oppfordring ikke legger frem relevant dokumentasjon i en sak som gjelder om studenten er skikket for et yrke.

6 Institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering

Foretaksgruppen Helse Vest støtter forslaget om å endre benevnelsen på den som er ansvarlig for skikkethetsvurderingen ved utdanningsinstitusjonen fra «institusjonsansvarlig» til «skikkethetsansvarlig».

7 Behandling hos institusjonsansvarlig

Foretaksgruppen Helse Vest er enig i at utvidet oppfølging og veiledning ikke bør være et aktuelt tiltak der studenten overhodet ikke samarbeider eller har tilstrekkelig innsikt i sine vansker eller viser tilstrekkelig progresjon i utdanningsløpet. Studentene har et eget ansvar for medvirkning og innsats. Dersom studenten ikke medvirker eller bidrar, vil dette være av avgjørende betydning ved skikkethetsvurdering.

Vi støtter departementets forslag om språklige presiseringer av adgangen til å utsette praksis, og strukturere bestemmelsen slik at den regulerer studentens rett til varsel og forhold knyttet til vurderingssamtale i første ledd.

8 Deling av opplysninger mellom utdanningsinstitusjoner

Det bør være adgang til deling av opplysninger der det er nødvendig og behov for utførelsen av arbeidet med en annen utdanningsinstitusjon, men bare i de tilfeller der det er strengt nødvendig. Helseforetakene har som en av sine oppgaver utdanning, og i denne sammenhengen mener vi det bør avklares og forutsettes at det også kan deles med helseforetakene som er delaktig i- og per definisjon er samarbeidspartner til utdanningsinstitusjonen.

Dagens regler gir ingen informasjonsdeling mellom institusjoner eller mellom praksisperioder innenfor en utdanning. For praksisinstitusjonen vil det være nyttig at dagens regler blir åpnet opp noe, i tråd med sentralt bestemte kriterier.

Vi er videre enig med departementet i at dette bør fremgå tydelig av regelverket for skikkethetsvurdering, og at en forskriftshjemmel om deling av opplysninger bør ha som formål å tydeliggjøre rammene for informasjonsdeling, og kan ikke gå ut over reglene om taushetsplikt.

9 Vilkår for gjenopptak av utdanningen ved utestenging

Vi forstår det slik at det her er menes midlertidig utestenging også fra praksis i spesialisthelsetjenesten. Helse Vest legger til grunn at helseforetakene skal ha en rett og plikt til å «bortvise» student fra praksisperioder/klinisk praksis dersom student er en risiko for arbeidsmiljøet eller pasientsikkerheten. Dette er et viktig premiss for spesialisthelsetjenesten.

Det er per i dag utdanningsinstitusjonen som har ansvar for å følge opp vilkår som er stilt dersom en student søker om gjenopptak, og foretaksgruppen Helse Vest er enig i at det må være opp til utdanningsinstitusjonen hvordan dette best håndteres ved den enkelte institusjon, men det skal ikke hindre helseforetakene fra sette inn tiltak som hindrer/begrenser en students tilstedeværelse i praksis i helseforetakene.

Vi støtter videre departementet sitt forslag om å presisere ordlyden slik at det tydeliggjøres at vilkår kan stilles som tillegg til en utestenging, og at oppfyllelse av vilkår innebærer at fastsatt utestengingsperiode kan avkortes slik at studenten kan gjenoppta utdanningen tidligere.

10 «Tilsvarende utdanninger»

Foretaksgruppen Helse Vest anser dagens bestemmelse som tilstrekkelig presis og dekkende.

11 Innhenting av høringsinnspill om totrinnsbehandling i skikkethetsaker

Det foreslås at departementet utreder en totrinnsbehandling av skikkethetsaker i forståelsen av:

1. trinn Oppfølging og saksbehandling i utdanningsinstitusjonen/hos institusjonsansvarlig hvor innstilling til videre forløp foretas.
2. trinn Dersom innstilling fra trinn 1 tilsier at studenten vurderes ikke skikket, fremmes sak til videre *og endelig behandling* i utdanningsinstitusjonens Skikkethetsnemnd

Begrunnelsen for å foreslå utredning av slikt alternativ er at formkravene til skikkethetsbehandling allerede er strenge i alle ledd, samt at kravene til skikkethetsnemndenes saksbehandling og behandling i møtene er strenge og skal sikre at studentens rettigheter ivaretas. Oppnevning og sammensetning av skikkethetsnemndene foretas blant annet på grunnlag av kvalifikasjonsvurdering av nemndmedlemmene for å sikre at nemndene har tilstrekkelig kompetanse til å foreta de vurderinger som kreves med hensyn til skikkethets sakenes art og innhold.

Det foreslås dermed at en videre utredning med overprøving i felles klagenemnd på nasjonalt nivå kan utgå.

Dagens ordning er kjent for fagmiljøene og beskrives som krevende å gjennomføre, men med de foreslåtte endringene med åpnere informasjonsdeling og studentenes plikt og rett til å bidra, kan dagens ordning forbedres. Det er viktig at studentens rettigheter blir ivaretatt.

12 Økonomiske og administrative konsekvenser

Foretaksgruppen anser departementet sin vurdering at øvrige forslag ikke vil medføre vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser, som riktig.

13 Overgangsordninger

Foretaksgruppen Helse Vest støtter forutsetningen om at utdanningsinstitusjonene gir tydelig informasjon om skikkethetsvurdering i studieplaner og lignende.

14 Forskriftsforslag

§ 3 Vurderingskriterier

Foretaksgruppen Helse Vest støtter alternativ 2, da dette alternativet fremstår som mer oversiktlig og tydelig.

Vennlig hilsen

Ivar Eriksen
fungerende administrerende direktør

Hilde Christiansen
direktør medarbeider, organisasjon og teknologi

*Dokumentet er elektronisk godkjent av:Hilde Brit Christiansen direktør medarbeider,
organisasjon og teknologi*